

КАЛЕКЦЫЯ ПЯЧАТАК

У фондах краязнаўчага музея захоўваецца ўнікальны экспанат – каменная пячатка з эмблемай Ордэна францысканцаў, створаная ў Італіі на пачатку XIII стагоддзя Францыскам Асізскім манаскага саюза.

Пячатка знойдзена на беразе рэчкі каля в. Пахомлевічы. Мае круглую форму. На пярэднім баку выціснуты дзве скрыжаваныя рукі: аголеная належыць Хрысту, апранутая – Францыску. Гэты сімвал выражае ідэю і мэту францысканскай духоўнасці – перайманне Хрысту, якое павінна адбывацца пастаянна і доўжыцца ўсё жыццё. Між рук – вялікі крыж. Уверсе – карона. Па баках – літары «F» і «R», што сведчыць аб прыналежнасці пячаткі прыватнай асобе, шляхцічу.

На Лепельшчыне францысканцы пабудавалі ў 1713 годзе ў вёсцы Губіна кляштар і касцёл. Магчыма, пячатка неяк звязана з кляштарам.

У музеі захоўваюцца некалькі пячатак XIX стагоддзя, якія належалі мясцовым органам кіравання.

У 1963 годзе паступіла гербавая пячатка земскага начальніка пятага ўчастка Лепельскага павета, а таксама пячатка: «Земскі начальнік 4 участка Лепельскага павета» з выявай гербаў Расіі і Лепеля.

У 1975 годзе фонды музея папоўніліся пячаткай Бабыніцкай воласці прамавугольнай формы з закругленымі вугламі. Цыліндрычнай формы пячатка Бельскага валаснога праўлення Лепельскага павета захоўваецца з 1961 года. У 1958 годзе з'явілася пячатка авальнай формы: «Забалацкі валасны старшыня Лепельскага павета».

Пячатка «Камітэт папярэжвання аб народнай цвярозасці» ўяўляе цыліндрычную форму, злёгка пашырана ўверх, у цэнтры поля змешчаны ўвянчаны каронай шчыт з вершнікам (герб Лепеля), якога паўкругам абрамляе надпіс: «Папярэжвальнік № 8». Па краю кругаваы надпіс (тэксты нанесены ў люстраным адбітку).

У экспазіцыі знаходзіцца знойдзенае ў вёсцы Баброва кольца з гербам-сігнет (сігнет, секгнет, сегнет) – пярэсёнак з пячаткай, які насіла феадальная знаць, шляхта і вышэйшае духавенства. У даўніну шляхта магла не ўмець чытаць, аднак у геральдыцы была абавязана разбірацца. Гербавы сегнет насіў кожны шляхціч на ўказальным пальцы правай рукі як своеасаблівае пасведчанне асобы.

Выстаўленая ў экспазіцыі пагашаная пячатка «Лепельскі павятовы судовы выканаўца» перыяду 1919–1923 гадоў, калі Лепельшчына ўваходзіла ў склад РСФСР.

Выклікаюць цікавасць васьмівугольныя нагрудныя знакі (жэтоны) з надпісам па краі поля: «За цара і Айчыну». У цэнтры – вензель расійскіх імператараў Аляксандра-3 ці Мікалая-2. Датуюцца канцом XIX – пачаткам XX стагоддзя.

**А. УЛАДЗІМІРАВА,
дырэктар краязнаўчага музея**